

Postanowienie z dnia 19 stycznia 2006 r., II CNP 38/05

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie przysługuje od postanowienia oddalającego zażalenie na postanowienie o ogłoszeniu upadłości.

Sędzia SN Jan Górowski

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 stycznia 2006 r. skargi dłużnika "P.K.B.P.", S.A. w P. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 3 czerwca 2005 r., wydanego w sprawie z wniosku wierzyciela Banku Zachodniego WBK, S.A. w W. o ogłoszenie upadłości dłużnika "P.K.B.P.", S.A. w P. z opcją likwidacji oraz z wniosku dłużnika "P.K.B.P.", S.A. w P. o ogłoszenie upadłości z opcją układu, odrzucił skargę.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2005 r. Sąd Rejonowy w Poznaniu ogłosił upadłość "P.K.B.P.", S.A. w P., z opcją likwidacji, a zażalenie dłużnika Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił postanowieniem z dnia 3 czerwca 2005 r.

W skardze z dnia 27 czerwca 2005 r. upadła spółka wniosła o stwierdzenie niezgodności z prawem tego prawomocnego orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie w sprawie (art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c.), wydanego począwszy od dnia 1 września 2004 r. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2005 r., I CNP 1/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 15 i uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2005 r., zasada prawna, III BZP 1/05, OSNC 2006, nr 5, poz. 78). Oznacza to możliwość wniesienia skargi od prawomocnych wyroków, nakazów zapłaty, postanowień co do istoty sprawy wydanych w

postępowaniu nieprocesowym oraz od postanowień tzw. formalnych kończących postępowanie w sprawie.

W judykaturze wyjaśniono, że postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie jest orzeczenie, które przez uprawomocnienie się trwale zamyka drogę do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty w danej instancji (por. np. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1998 r., III CZP 44/98, OSNC 1999, nr 5, poz. 87, z dnia 31 maja 2000 r., III CZP 1/00, OSNC 2001, nr 1, poz. 1 i z dnia 6 października 2000 r., III CZP 31/00, OSNC 2001, nr 2, poz. 22 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2006 r., II CNP 31/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 77). Wychodząc z tego założenia, tj. że pojęcie to obejmuje tylko orzeczenia kończące postępowanie jako całość poddaną pod osąd (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 1996 r., I CKN 7/96, OSNC 1997, nr 3, poz. 31) od początku systemu kasacyjnego w orzecznictwie opowiadano się za ścisłym ujęciem tego terminu. Z tego względu postanowieniami kończącymi postępowanie w sprawie w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c. nie są orzeczenia rozstrzygające kwestie wpadkowe, tj. kończące postępowania pomocnicze lub zamykające fragment bądź pewną fazę postępowania. Postępowanie w przedmiocie ogłoszenia upadłości jest tylko pierwszą fazą postępowania, gdyż poprzedza postępowanie upadłościowe w ścisłym znaczeniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1998 r., III CKN 410/97, OSNC 1998, nr 10, poz. 172)

Jak trafnie podniesiono w literaturze i wyjaśniono w judykaturze (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16), omawiana skarga przysługuje tylko wtedy, gdy przez wydanie orzeczenia stronie została wyrządzona szkoda. Właśnie z tego względu wśród jej wymagań przewidziany został obowiązek uprawdopodobnienia jej wyrządzenia (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). Polega ono na złożeniu przez skarżącego wyraźnego oświadczenia, że szkoda wystąpiła – ze wskazaniem jej rodzaju i rozmiaru – oraz uwiarygodnieniu tego oświadczenia. Skarżący w tym celu może przedstawić zarówno dowody, jak również i inne środki stanowiące ich surogaty, np. pisemne oświadczenia (por. art. 243 k.p.c.). Uprawdopodobnienie nastąpi wtedy, gdy strona tak uzasadni swoje twierdzenie, że będzie można uznać, iż jest ono prawdziwe. W skardze skarżący nie uprawdopodobnił szkody w wymagany sposób, zaniechanie spełnienia tego wymagania prowadzi więc do odrzucenia skargi.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.